

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: EU-kontoret
Sagsnr.: 2006-790-0196
Dok.: NAH40065

Besvarelse af spørgsmål nr. S 2516 fra medlem af Folketinget Morten Messerschmidt (DF).

Spørgsmål:

”Er ministeren enig i, at EF-Domstolen har tilsidesat det danske forbehold over for EU-statsborgerskabet ved i gentagende domme, som også er bindende for Danmark, at have henvist til EU-statsborgerskabet som præmis for en udvidet integration mellem EU’s medlemslande?”

Svar:

1. Ved Maastricht-Traktaten i 1992 blev der indsat artikel 17 – 22 om unionsborgerskab i EF-Traktaten. I forbindelse med Danmarks tiltrædelse af Maastricht-Traktaten blev det danske forbehold over for unionsborgerskabet formuleret. Edinburgh-Afgørelsen af 12. december 1992 indeholder følgende om unionsborgerskabsforbeholdet:

”Afsnit A. Borgerskab. Bestemmelserne vedrørende unionsborgerskab i anden del af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab giver medlemsstaternes statsborgere de yderligere rettigheder og den yderligere beskyttelse, der nævnes i den pågældende del. De træder ikke på nogen måde i stedet for nationalt statsborgerskab. Spørgsmålet om, hvorvidt en person besidder statsborgerskab i en medlemsstat, afgøres udelukkende efter vedkommende medlemsstats egen lovgivning.”

Som det fremgår heraf, fastslår unionsborgerskabsforbeholdet, at EF-Traktatens bestemmelser om unionsborgerskabet ikke på nogen måde træder i stedet for det nationale statsborgerskab, og at spørgsmålet om, hvorvidt en person besidder statsborgerskab i en medlemsstat, udelukkende afgøres efter vedkommende medlemsstats egen lovgivning.

Ved Amsterdam-Traktaten blev der indsat følgende bestemmelse i EF-Traktatens artikel 17, stk. 1, 3. pkt.:

”Unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette.”

Med denne bestemmelse blev det således traktatfæstet, at unionsborgerskabet ikke træder i stedet for det nationale statsborgerskab.

2. Det følger af EF-Domstolens faste praksis, at det er unionsborgerskabets formål ”at skabe den grundlæggende status for medlemsstaternes statsborgere, idet det gør det muligt for dem blandt sidstnævnte, som befinder sig i samme situation, at blive undergivet samme retlige behandling, uanset deres nationalitet og med forbehold af udtrykkeligt fastsatte undtagelser i denne henseende”, jf. f.eks. præmis 31 i dom af 20. september 2001, sag C-184/99, Grzelczyk, Sml. I, s. 6193.

Med denne forståelse af unionsborgerskabet har Domstolen i en række sager fastslået, at EU-borgere, der har lovlig bopæl i en medlemsstat, har ret til samme retlige behandling som medlemsstatens egne statsborgere i alle de tilfælde, der er omfattet af EF-Traktatens materielle anvendelsesområde, jf. præmis 61 i f.eks. dom af 23. marts 2004, sag C-138/02, Collins, Sml. I, s. 2703.

EF-Domstolens praksis om den retlige betydning af unionsborgerskabet indebærer således ikke, at unionsborgerskabet er trådt i stedet for det nationale statsborgerskab.

Jeg er på den baggrund ikke enig i, at EF-Domstolen har tilsidesat det danske forbehold over for unionsborgerskabet.